

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Ε'. | ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 22 του 'Απριλίου 1907 | ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 244

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΨΥΧΑΡΗΣ. 'Η α' Αρρωστη Δούλη (συνέχεια).
Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ. Σκληροί και δειλοί στίχοι. ('Εν' ἀηδόνι. — Μιά κόρη).
ΓΙΑΝΝΩΝΑΣ. 'Ο θάνατος ἄρρωστος.
ΚΡΙΣΝΑ. 'Η Λαζαρή (συνέχεια).
Σ. ΣΚΙΠΗΣ. Angelus.
ΑΚΡΟΠΟΛΙΤΗΣ. 'Ο Τανταλίδης και οἱ δασκάλοι.
Δ. Π. ΑΛΒΑΝΟΣ. 'Ο θάνατος τοῦ Βερναρδίνου.
ΠΟΙΗΜΑΤΑ. 'Ιλιονας, Μήτσος Καλαμάς.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΣΚΛΗΡΟΙ ΚΑΙ ΔΕΙΛΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΕΝ' ΑΗΔΟΝΙ

Τοῦ κλειστοῦ παλατιοῦ τὸ περβόλι
σὰν ἀμίλητο, σὰ μοναχό·
καὶ σκορπάει, καὶ τριγύρο του, ἡ πόλη
τῆς ζωῆς τὸν πολύκοσμος ἀχό.

Κι ὅπου πλέκουν πυκνότερ' οἱ κλώνοι
στὸ περβόλι μιά κρύφια φωλιά,
ἦρθε κ' ἔστησε ἥρως ἐν' ἀηδόνι,
καὶ λαλεῖ μιά γητεύτρα λαλιά.

Κι ἀποπάνου ἀπ' τὸ βούταμα τ' ἀνθρώπου
κι ἀπ' τὸ γαύγισμ' ἄργὸ τοῦ σκυλιοῦ,
κι ἀποπάνου ἀπ' τὸ βόγγος τοῦ κόπου,
— ὦ χαρὰ καὶ ὦ ψυχὴ τ' Ἀπριλιοῦ, —

Κι ἀποπάνου ἀπ' τὴν ἄγρια βλαστήμια
κι ἀπὸ κάθε φωνῆς, κάθε ὠδῆς,
καὶ πατώντας τὴν πρόστυχη ἀσκήμια,
τὸ τραγοῦδι τὸ θεοῦ τραγοῦδεῖ.

ΜΙΑ ΚΟΡΗ

Καλοκαίρι φιλοῦσε τάκρογιαλί,
σὲ πρωτόειδα στ' ὁλόδροσο νησί,
ἀργοῦσε τὸ φεγγάρι νὰ προβάλλῃ,
ἀπάντεχη ὥρα! πρόβαλες ἐσύ.

'Αχνό ἓνα φέγγος, καὶ χωρὶς νάφηση
τὸ στόμα σου, τὴν πρώτη του φωλιά,
ὠφώθη πρὸ πλατειᾶς φωλιά νὰ χ-ίσῃ
στά μελιχρά σου φουντωτὰ μαλλιά.

Καὶ σὰ νάλαμπε ἡ λάμψη σου ἀναμένη
σὲ κρύσταλλου ἀποπίσω συγνεφιά,
τὴν ξανθὴ σου τὴ λάμψη ἀλαφροδένει
μιά καθαρομὲν ἀχρὴν ὁμορφιά.

Λιγνοζωγραφισμένη ἦρθε εἰκόνα
μέσ' στὸ μαγνάδι ἐνὸς βραδιοῦ ἀπαλοῦ.
Ἔβλεπες τὸ μέτωπό σου ἢ μιά κορώνη;
δικό σου ἔβλεπες τὸ γέλιο ἢ τοῦ γιαιοῦ;

'Αργοῦσε τὸ φεγγάρι νὰ προβάλλῃ,
πρόβαλες τῆς ψυχῆς φεγγάρι ἐσύ,

ἀγάπης χάρτιο σ' ὁλοτάκρογιαλί,
μάγεμα ὀνείρου σ' ὁλοτὸ νησί,

καὶ σ' ἐμένα ὦ τί πίκρα, ὦ τί λαχτάρα!
Σ' ἐμένα, ἀργοξημέρωτη, ὦ γλυκεῖά μου,
μὲ τὰ χαρίσματα δλα ποιά κατάρρα
τώρα σὲ φέρνει, ἀρρεβωνιαστικιά μου;

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

Ο ΤΑΝΤΑΛΙΔΗΣ ΚΑΙ ΟΙ ΔΑΣΚΑΛΟΙ

Πόλη, 10.4.07.

'Αγαπητέ μου Νουμά,

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σοῦ τὸ γράψω ἐγὼ γιὰ νὰ
τὸ μάθης. Ἐσύ λαβαίνεις ταχτικά Πολίτικες ἐφημε-
ρίδες καὶ τὸ βλέπεις πὺς ὁ σχολαστικισμὸς παίρνει
καὶ δίνει μέσα στὴν Πόλιν. Ἀπὸ βλακειές, ἀπὸ στε-
νοκεφαλίες, ἀπὸ μωρουδιές κι ἀπὸ προγονολατρεία
ἄλλο τίποτες. Ποῦ νὰ ξεμυτίσει κανεὶς νὰ πῇ τὴν
ἀλήθεια; Μονομιᾶς θὰ σηκωθῇ τὸ λυσσασμένο σκυ-
λολόι νὰ ριχτῇ κατὰ πᾶν του. Ἐβγα νὰ πῆς στοὺς
Πολίτες πὺς ἡ καθαρέβουσα δὲν εἶναι γλῶσσα ρω-
μαϊκὴ καὶ πὺς οἱ ρωμιοὶ πρέπει νὰ μιλοῦνε ρωμαϊκά.
Ἀμέσως παίρνουνε φωτὶς τὰ πρωτοπαλλήκαρα
τοῦ λογωτατισμοῦ, οἱ σταβραῖτοί τῆς καθρέβουσας.
Κ' εἶναι γερά, πού λές, ἀρματωμένοι ὅλοι ἐτοῦτοι.
Μὲ ψερτικὰ, μὲ συκοφαντία, μὲ προστυχιά, μὲ ἀδια-
βασιά, μὲ ἀγραμματοσύνη. Ἀπὸ φάνηκε, μὲ τὸ πα-
ραπάνου, τώρα τελεφεταῖα, ὅτα μίλησε γιὰ τὴ Γλῶσ-
σα ὁ δικός μας ὁ Τανταλίδης. «Νὰ τὸ φῶς» τοὺς
εἶπε συμπονετικά. Καὶ στηλῶσανε κείνοι τὰ μάτια
μὰ τὸ φῶς δὲν τὸ εἶδαν. Κάπου θὰ ξέρης βέβαια,
πὺς οἱ κουκουβάγιες τὴ μέρα δι' βλέπουνε. Ἀγκαλιὰ
δι' σοῦ ξεφύγει πὺς ὁ περίφημος κ. Τυμφορστὸς
Παπαδόπουλος, ὁ ἔκτακτος γραμματοφυγὸδικός,
ζεῖ καὶ βασιλεύει καὶ τὴν Πόλιν κυριεύει. Μὴν ξε-
χνᾶς κιόλας πὺς στὴν Πόλιν βγαίνει κάποια φημε-
ρίδα «Ταχυδρόμος», κάστρο κινέζικο τῆς ἀριστοκρα-
τικῆς στενοκεφαλίας καὶ φωλιά μαγαρισμένη τοῦ
σπουδαίου δημοσιογραφικοῦ πινακοπλῦτη κ. Μεφι-
στοφελῆ. Ἀκρίδα. Ἐδῶ, φίλε μου, ἔχουμε καὶ σύλ-
λογο φιλολογικὸ πὺς κοντίζει, ἀπὸ «Ἑλληνικὸς Φι-
λογολικός Σύλλογος», νὰ καταντῆσει, στὰ χέρια
ποῦ ξέπεσε σήμερις, σκυλογολικός. Τρομερὰ καὶ φο-
βερά εἶναι καὶ μέσα τὰ κερδερικά καθήκοντα τῶν
τρανῶν φυλακᾶτορων τῆς προγονικῆς σκιάς, τῶν προ-
γονικῶν ὀνείρων καὶ τῶν προγονικῶν—ναῖσκε—ἀβγο-
κουρευματίων. Φαντάσου πὺς ὁ φιλογολικός ἀφτός
σύλλογος—ντρέπουναι νὰ τὸν πῶ ἑλληνικὸ—δὲν ἔ-
φισε νὰ μιλήσῃ στὴ σάλα τοῦ ὁ Τανταλίδης, γιὰτὶ
ὁ χριστιανὸς θὰ μιλοῦσε γιὰ τὸ γλωσσικὸ ζήτημα,
δηλαδὴ γιὰ κάποιο ζήτημα πὺς—καθὼς κρίνανε οἱ

κ. κ. συλλογικοί—δὲν ὑπάρχει. Τὰ ρούμπλια τοῦ
Τσάρου, καὶ οἱ λίρες κάποιας ἀντεθνικῆς καὶ μυστη-
ριώδικης προπαγάντας θὰ βγάλανε, δίχως ἄλλο, ἀ-
φτὸ τὸ ζήτημα, γιὰ νὰ καταστρεφτῇ ἡ ὠραία γλῶσ-
σα τῶν προγόνων ἡγουν ἡ καθαρέβουσα.

Κ' εἶτσι ὁ προδότης Τανταλίδης, βλέποντας τὰ
συλλογοκομικὰ τοῦτα καμώματα, ἀποφάσισε νὰ μι-
λήσῃ στὴ «Γαλλικὴ Ἐνωσις» καὶ κάλεσε στὴν ὁμι-
λία του τοὺς φίλους του, τοὺς δημοσιογράφους μας
—πιάσ' τὴ μύτη σου—καὶ τοὺς ὀχτροὺς του. Στὶς
5 τοῦ Ἀπριλίου, στὶς 9 1/2 μ. μ., τετρακόσοι νομά-
τοι συναχτήκανε στὴν ὠραία τὴ σάλα. Γυναῖκες, ὁ-
σες μπορεῖς νὰ φανταστῇς. Τόσες γυναῖκες—ξέρε το
κι ἀφτὸ—δὲ θὰ πῆγαιναν ποτές στὸ Φιλογολικὸ μας
Σύλλογο, γιὰτὶ δυὸ-τρεις γιατροὶ, κάποιοι δικηγό-
ρος, μερικοὶ χασομέρηδες εἶχανε σκοπὸ νὰ σφυρίζου-
νε, νὰ πετροβολήσουνε, νὰ μαχαίρῶσουνε, ἂν οἱ κ. κ.
συλλογικοὶ ἄφιναν τὸν Τανταλίδην νὰ μιλήσῃ στὸ
Σύλλογο. Ὅλα θὰ τὰ κάνανε οἱ λεβέντες μας, ἀ-
διάφορο κι ἂν τοὺς σκοτώνανε. Φτάνει πὺς θὰ πε-
θαίνανε γιὰ τὴν καθαρέβουσα, γιὰ τὴν Πατρίδα. Πε-
τροβολήματα λοιπὸν καὶ λαβωμοὶ καὶ... καὶ...
ἴσα ἴσα οἱ Πολίτισσες δὲν ἔρχονται στὰ τέτοια,
γιὰτὶ εἶναι πολὺ φοβεριστάρες καὶ στὸ τέλος, σὰ θές
νὰ ξέρης, λιγοθυμοῦνε.

Μὰ καὶ στὴ «Γαλλικὴ Ἐνωσις» πολλοὶ καλε-
σμένοι δὲν ἔρθαν, γιὰτὶ, καθὼς μοῦ τὸ βεβαιώνει ἑ-
νας σεβαστὸς φίλος, γίνηκε φοβερό καὶ τρομερὸ κόμ-
μα ἐναντίον τοῦ Τανταλίδου γιὰ τὸ προδοτικὸ του
κίνημα. Ἀκούς ἐκεῖ νὰ μιλήσῃ ὁ κακοῦργος στὴν
«Union Française» γιὰ τὴν πρόστυχη γλῶσσα
τοῦ λαοῦ!! Κ' εἶτσι, καθὼς μπαίνουν ἀπὸ τὸν ἴδιο
σεβαστὸ φίλο, κάμποσοι ἀριστοκράτες, καθαφτὸ ἀ-
πόγονοι τοῦ Περικλῆ καὶ τῆς Ἀσπασίας, γυρίζανε
ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα, σημαίνοντες τὸν κώδωνα τοῦ
κινδύνου. Μάλιστα ἓνας γιατρός—Χνῶτος, θαρρῶ,
ἡ Χαζῶτος—διαλάλησε πὺς θάκοβε τὴν καλημέρα,
ἴσως καὶ τὸ κεφάλι, ἐκείνου πὺς θὰ πατοῦσε τὸν ὄρ-
κο του καὶ θὰ πῆγαινε στὴν ὁμιλία τοῦ Τανταλίδου.
ἴσως γι' ἀφτὰ καὶ γι' ἀφτὰ ἀκούστηκε, ἀνήμερα
ποῦ θὰ μιλοῦσε ὁ Τανταλίδης, πὺς πλάκωσε στὴν
Πόλιν ἐπιζωστία καὶ πὺς πρῶτα πρῶτα ἔπαθε ὁ Σαρ-
σὶς τῆς Πόλης κ. Λυσσίας Ἀντερᾶδης. Ἐτσι πῆρε
δρόμο τὸ μῦθεμα.

Ἰστέον ἀπ' ἀφτὰ ὅλα θὰ θές νὰ μάθης καὶ τί
εἶπε ὁ Τανταλίδης.

Λυποῦμαι πὺς δὲν ἔχω καιρὸ νὰ σοῦ γράψω τὰ
ὅσα εἶπε σωστά καὶ ζυγιασμένα. Ἀκού ὅμως, γιὰ νὰ
πάρης μιά μικρὴ καὶ περιορισμένη ἰδέα ἀπὸ τὰ εἰπω-
μένα του.

Ἡ γλῶσσα, εἶπε ὁ Τανταλίδης στοὺς ἀκουστά-
δες του, εἶναι ἓνας ζωντανὸς ὀργανισμὸς πὺς γεννιέ-
ται, μεγαλώνει καὶ ξετυλίγεται μὲ σταθεροὺς ψυχο-